

# RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1939.

Andra kammaren.

Nr 4.

Torsdagen den 21 september.

Kl. 4 e. m.

## § 1.

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Chefen för finansdepartementet, herr statsrådet **Wigforss**, som yttrade: Herr *Svar på fråga.* talman! Herr Senander har till mig framställt följande frågor:

Har regeringen observerat att, trots att den s. k. maximiprislagen trätt i kraft, starka tendenser framträda till spekulation och jobberi, vilket redan lett till en fördyring av åtskilliga viktiga förnödenhetsvaror?

Förbereder regeringen några särskilda förslag och åtgärder och i så fall vilka för ett snabbt ingripande mot jobberiet och krisspekulationerna?

På den första frågan, om regeringen har uppmärksammat prisstegringen, kan jag svara ja. Beträffande den andra frågan, om regeringen förbereder åtgärder för att förebygga, såvitt det är möjligt, dylik prisstegring, kan jag endast hänvisa till att vissa förslag redan blivit förelagda riksdagen, och att andra äro under förberedelse.

Vidare anförde

Herr **Senander**: Herr talman! Jag ber att framföra mitt tack till statsrådet för det svar som lämnats. Det är enbart glädjande att konstatera, att man kan förutse att åtgärder träffas från regeringens sida i syfte att stoppa den spekulation, som redan är i gång. Det är ju ett faktum, att folk i allmänhet äro ganska överraskade över, att icke ingripanden skett på ett tidigare stadium än som varit fallet. Jag förmodar emellertid, att då nu också landsorganisationen fäst uppmärksamheten på förhållandet man kan förvänta ett kraftigt ingripande emot den spekulation, som redan är i gång.

Överläggningen var härmed slutad.

## § 2.

Hans excellens herr statsministern **Hansson** erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Ledamoten av riksdagens andra kammare herr Brädefors har till chefen för handelsdepartementet framställt följande frågor:

1) Planerar regeringen i anledning av den brist på vissa nödvändighetsvaror, som uppstått genom hamstringens oavbrutna fortgång, några åtgärder och i så fall vilka för att göra slut på hamstringen?

2) Planerar regeringen något ransoneringsförfarande för att säkra en rättvis fördelning av sådana nödvändighetsvaror, av vilka landet icke är självförsörjande och där brist kan befaras?

Då statsrådet Möller för tillfället är upptagen i första kammaren med besvarande av där framställda frågor, ber jag att få ge följande svar till herr Brädefors.

De åtgärder, vilka inom olika områden av samhällslivet kunna bliva nöd-

*Svar på fråga.* (Forts.)  
vändiga såsom följd av den genom världshändelserna skapade situationen äro föremål för undersökning och prövning av regeringen och de med anledning av läget tillsatta krisorganen. Även de spörsmål, som angivits av herr Brädefors, äro härvid föremål för uppmärksamhet. Jag är dock icke för dagen i tillfälle att lämna närmare besked om arten av de åtgärder, som kunna finnas påkallade.

Härpå yttrade

Herr **Brädefors**: Herr talman! Jag ber först att få tacka herr statsministern för svaret på mina frågor. Statsministerns svar innebär, att det ännu i dag icke är klart, vilka åtgärder som skola vidtagas med anledning av hamstringen och i fråga om ransonering av nödvändighetsvaror. Jag beklagar, att frågan om dessa åtgärder ännu icke hunnit utredas, och jag beklagar, att sådana åtgärder icke redan vidtagits vid en sådan tidpunkt, då brist på en massa varor ännu icke uppstått, och att en hel del människor redan hava åsamkats stora lidanden med anledning av den förekommande varulagringen. Jag vill också påpeka, att den uppmaning till solidaritet och lojalitet, som statsmakterna riktat till landets invånare, icke har gjort den verkan, som man hade hoppats. Det är därför nödvändigt att så fort som möjligt vidtaga en inventering och ransonering av befintliga lager.

Jag vill också uttrycka den förhoppningen, att vi kunna förvänta ett snabbt resultat av den pågående utredningen i dessa frågor. Sedan nu landsorganisationen hänvänt sig till regeringen, har ju också regeringen hela landets fackligt organiserade arbetarklass bakom sig i dessa strävanden.

Vidare anfördes ej.

### § 3.

Hans excellens herr statsministern *Hansson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 18, angående gäldandet av kostnader för utmärkande av vissa skyddsområden; och

nr 19, angående anvisande å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 av vissa anslagsmedel.

Dessa propositioner bordlades.

### § 4.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Hansson* i Rubbestad *m. fl.*, nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 10, med förslag till lag med särskilda bestämmelser angående gäldande av ersättning enligt fartygsuttagningslagen *m. fl.* lagar;

herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*, nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, med förslag till tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40; och

herr *Brädefors m. fl.*, nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 12, med hemställan om godkännande av kungörelsen den 8 september 1939, om tillämpning vid förstärkt försvarsberedskap och mobilisering av förordningen den 12 juni 1931 (nr 257) om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd), *m. m.*

Dessa motioner bordlades.

## § 5.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Fält</i>	under 6 dagar fr. o. m. den 25 sept.
» <i>Hällgren</i>	» 8 » » » 23 »
» <i>Viklund</i>	» 6 » » » 25 » och
» <i>Hage</i>	» 6 » » » 22 »

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 4.13 e. m.

In fidem  
*Sune Norrman.*